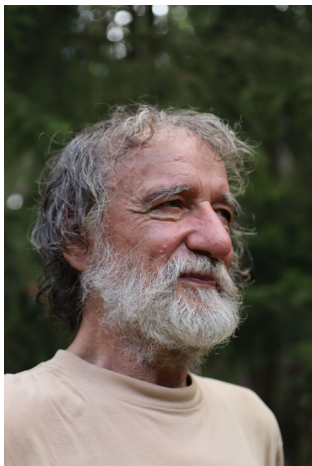

Nositelia titulu *Čestný člen SBS* a ceny *Holubého památná medaile* za rok 2023

Prof. RNDr. Karel Prach, CSc.

Narodil sa 20. októbra 1953 v mestečku Planá pri Mariánských Lázních, kde vychodil aj základnú školu a už tu sa začalo jeho smerovanie k prírodným vedám, špeciálne k botanike. Po gymnaziálnych rokoch smerovali jeho kroky neomylnne na Prírodovedeckú fakultu Univerzity Karlovej v Prahe. V rokoch 1972 – 1977 tu vyštudoval špecializáciu geobotanika v obore odborná biológia.

Významným životným okamihom bolo jeho stretnutie s vedúcim diplomovej práce dr. Marcelom Rejmánkom, ktorý mladého kolegu nasmeroval do výskumu opustených polí v Českom krase. Tu sa už nejednalo o klasickú botaniku ale o vegetačnú ekológiu s dôrazom na vegetačnú dynamiku a sukcesiu. Tieto „keywords“ a stali celoživotným programom práce Karla Pracha. Sukcesia na narušovaných stanovištiach, najmä na výsypkách hnedouhoľných povrchových baní ale aj iných stanovištiach dnešného antropocénu, problematiku invázičných rastlín a pod. Nemenej významná je jeho rola pedagóga – na Katedre botaniky PŘF

UK vyučoval kurz o populačnej ekológii rastlín až po roku 1989 – predtým mu to z politických dôvodov nebolo umožnené. Rovnako tak sa nemohol dostať do zahraničia – pobyt vo Wageningene u prof. J. Fantu v roku 1988 bol výnimkou. Ostatné zahraničné pobyty absolvoval taktiež až po revolúcii, napr. v Loughborough, v Groningene a zúčastnil sa aj expedícií do Južnej Kórei, na Altaj, či na Špicbergy. Získané poznatky pretavil do vedeckej aj pedagogickej činnosti. V roku 1992 sa stal docentom botaniky na PŘF UK v Prahe a v roku 2001 tu bol menovaný profesorom botaniky. Pôsobí aj v Třeboni a najmä na Prírodovedeckej fakulte Jihočeskej Univerzity v Českých Budějoviciach. Tu na Katedre botaniky PŘF JU Karel Prach založil aj vlastnú pracovnú skupinu Ekológia obnovy a zaviedol pre celosvetovú ekológiu pojem „restaurační ekologie“. Publikoval enormné počty vedeckých článkov v najprestížnejších časopisoch, viaceré z nich metodické a pre danú oblasť kľúčové. Je editorom viacerých významných časopisov, členom zahraničných ekologických spoločností.

Napriek všetkým úspechom na poli vedy stále dokazuje, že je aj klasický botanik – na činnosti Československej botanickej spoločnosti sa podieľal od roku 1973, po celé desaťročia aj ako vedúci floristických exkurzií. Od roku 1990 bol členom hlavného výboru ČBS a v posledných rokoch jej predsedom. Slovensko a vlastne celé Karpaty má pochodené ako málokto a aj po rozdelení našich republík a spoločnosti sa zúčastňuje na činnosti SBS, najmä pri vedení exkurzií v rámci Floristických kurzov SBS a ČBS organizovaných na Slovensku, čo bolo taktiež zohľadnené, pri udelení titulu Zaslúžilého člena SBS v roku 2013.

MILAN VALACHOVIČ
predseda SBS

Doc. RNDr. Ľudmila Slováková, CSc. (rod. Holičková)

Narodila sa 21. 1. 1953 v Šoporni, kde aj vyrastala a navštevovala v rokoch 1959 – 1968 miestnu základnú deväťročnú školu. Po jej skončení pokračovala v štúdiu na Strednej všeobecnej škole v Sereďi v rokoch 1968 – 1972. Po jej úspešnom ukončení nastúpila v roku 1971 na štúdium biológie na Prírodovedeckú fakultu Univerzity Komenského v Bratislave, ktoré úspešne ukončila v odbore Fyziológia rastlín obhajobou svojej diplomovej práce na tému „Charakterizácia kultivácie pletivovej kultúry *Vinca rosea* L.“ pod vedením doc. Karola Erdelského v roku 1976. O dva roky neskôr, v roku 1978, obhájila titul RNDr. na rovnakej inštitúcii. Vo svojich štúdiách pokračovala formou aspirantúry od roku 1983 na Ústave experimentálnej fytopatológie a entomológie SAV v Ivanke pri Dunaji, kde

v roku 1989 úspešne obhájila svoju kandidátsku dizertačnú prácu s názvom „Skúmanie možnosti indukovanej rezistencie jarného jačmeňa odrody Emír voči múčnatke trávovej (*Erysiphe graminis* f. sp. *Hordei Marchal* rasa C48) v roku 1989 pod vedením Dr. Friča.

Od svojich štúdií pracovala krátkodobo na Prírodovedeckej fakulte UK a vo Výskumnom ústave rastlinnej výroby v Piešťanoch, neskôr od roku 1978 až do roku 2002 na Ústave experimentálnej fytopatológie a entomológie SAV v Ivanke pri Dunaji, kde v roku 1994 dosiahla stupeň IIA (samostatný vedecký pracovník). V tomto období absolvovala tiež dva zahraničné pobyty v Leningrade (dnešný Sankt Peterburg) a na INRA v Villenave d'Ornon Cedex vo Francúzsku. Po krátkom jednoročnom pôsobení na Virologickom ústave SAV v Bratislave v roku 2003 ďalej pracovala až do svojho odchodu na dôchodok od roku 2024 neúnavne celých dvadsať rokov na Katedre fyziológie rastlín na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave, kde v roku 2009 habilitovala za docentku v odbore Fyziológia rastlín.

Doc. Ľudmila Slováková sa počas svojho dlhoročného pôsobenia výraznou mierou zaslúžila o rozvoj odboru Fyziológia rastlín na Slovensku, keďže bola členkou viacerých štátnicových a odborových komisií, podieľala sa na riešení viacerých prevažne domácich grantov, zaviedla do praxe predmet „Rastlina vo fyziologických podmienkach stresu“, ako aj dlhoročne zastrešovala výučbu základného klasického predmetu „Fyziológia rastlín“ pre všetkých študentov biológie na Prírodovedeckej fakulte UK v Bratislave. Pod jej vedením úspešne ukončilo štúdium tiež viacero bakalárskych, magisterských študentov a dvaja doktorandi. Okrem toho tiež v rokoch 2005 – 2018 aktívne pôsobila v Slovenskej botanickej spoločnosti, či už ako predseda, resp. podpredsa Fyziologickej sekcie, ale tiež v istom čase aj na pozícii podpredsedu spoločnosti.

MAREK VACULÍK
podpredsa SBS za fyziológiu rastlín